Lietas Nr.119004913
102AA-0003-14/9

SPRIEDUMS

Kurzemes apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija šādā sastāvā:

Tiesnese referente V.Vaiteika

tiesneši I.Rozīte, S.Mertena

Liepājā 2014.gada 14.janvārī rakstveida procesā apelācijas kārtībā izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu par **/Pers.A/**, /personas kods/, saukšanu pie administratīvās atbildības pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – Latvijas APK) 175.panta, sakarā ar /Pers.A/ apelācijas sūdzību par Kuldīgas rajona tiesas 2013.gada 7.novembra spriedumu.

Tiesas kolēģija, pārbaudot lietas materiālus,

Konstatēja:

2013.gada 8.jūlijā Valsts policijas Kurzemes reģiona pārvaldes Kuldīgas iecirkņa inspektors A.Gluškovs sastādījis administratīvā pārkāpuma protokolu Nr.PA 990844 (turpmāk – Protokols) par to, ka 2013.gada 22.maijā plkst.8.00 Kuldīgas novada, Gudenieku pagastā, mājās /Nosaukums/, Kuldīgas policijas inspektors R.Lakačauskis pieņēma paskaidrojumu no / Pers.D/, bet viņam ar savām piezīmēm to traucēja izdarīt /Pers.A/, pēc policista aizrādījuma pārtraukt šīs darbības, /Pers.A/ ļaunprātīgi tās nepārtrauca. Policijas darbinieks bija spiests doties uz dienesta automašīnu, lai turpinātu pieņemt paskaidrojumu. Aizrādījumu netuvoties dienesta automašīnai /Pers.A/ ļaunprātīgi ignorēja.

Protokolā norādīts, ka /Pers.A/ ir izdarījis administratīvo pārkāpumu, kas paredzēts Latvijas APK 175.pantā.

Ar Kuldīgas rajona tiesas 2013.gada 7.novembra spriedumu /Pers.A/ atzīts par vainīgu Latvijas APK 175.pantā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanā un sodīts ar naudas sodu Ls 50 apmērā, kas saskaņā ar Euro ieviešanas kārtības likuma 4.panta otrajā daļā noteikto, ir **konvertējams** un nosakāms **71,14 *euro*** apmērā *(lietas 21.-22.lapa)*.

Pirmās instances tiesas sēdē /Pers.A/ paskaidroja, ka neatzīst protokolā norādīto. Slimo ar epilepsiju. Paņēmis aizstāvi, jo ir slikta atmiņa.

Pirmās instances tiesas sēdē nopratināts liecinieks /Pers.C/, kurš liecināja, ka 2013.gada maijā tika saņemts izsaukums, ka/Nosaukums/ ir konflikts. Kā dežūrējošais iecirkņa inspektors braucis turp. Mājā bija abi Pers.D/ un /Pers.A/. Informējis par ierašanās iemesliem un lūdzis /Pers.A/ sniegt paskaidrojumus, bet viņš atteicies to darīt. Pēc tam pieņēmis paskaidrojumus no Pers.D/, bet /Pers.A/ ar savu rīcību centās to traucēt. Vairāk kārt aizrādījis būt korektam, bet /Pers.A/ to nav ņēmis vērā. Mājā paskaidrojumu pieņemt nebija iespējams, tāpēc uzaicinājis Pers.D/ pagalmā un automašīnā pieņēmis paskaidrojumu. Arī tur /Pers.A/ sekojis, stāvējis pie vadītāja durvīm, kuras bija atvērtas, centās izteikt piezīmes. Norādījis, lai viņš atkāpjas trīs metrus tālāk un lai ir korekts. /Pers.A/ izteicis dažādas piezīmes, rādījis dažādus žestus, pēc tam ar kāju aizspēra dienesta automašīnai durvis uz kurām palikuši pēdas nospiedumi. Ziņojis Kuldīgas dežūrdaļai, ka notiek nepakļaušanās un uz /Nosaukums/ tika nosūtīts /Pers.B/. Nebija iespējams pildīt dienesta pienākumus, jo /Pers.A/ ar savu izturēšanos un piezīmēm traucēja. /Pers.A/ stāvēja pie automašīnas un beigās durvis aizspēra ar kāju. Vairāk kārt tika norādīts būt korektam un netraucēt pieņemt paskaidrojumu. Ar norādēm nepārprotami lūdzis, lai /Pers.A/ savas darbības pārtrauc. /Pers.B/ pēc ierašanās pārņēma apstākļu noskaidrošanu un liecinieks devies atpakaļ uz Kuldīgas iecirkni.

Vizuāli /Pers.A/ neizskatījās alkohola reibumā, nav manījis epilepsijas lēkmi, nav manījis kāda cita veida ietekmi. /Pers.A/ zinājis, jo lietvedībā bija kriminālprocess sakarā ar/Nosaukums/. Ziņojums ir patiesība, nav nekādu personisku attiecību vai naida pret /Pers.A/.

Lieciniece /Pers.D/ liecināja, ka tajā vakarā bija piebraucis saimnieks /Pers.A/, kurš spārdījis durvis ar kāju, neļāvis gulēt. Vīrs, kas tad vēl bijis dzīvs, izsauca policiju. Kad atbraucis policists viņš lūdzis, lai /Pers.A/ iet projām un netraucē, bet viņš negāja. /Pers.A/ teicis, ka pie kakla piesiešot ķieģeli, noslīcinās dīķī, aizvedīs uz mežu aprakt, lai policija neatrastu. Vīrs /Pers.A/ lūdzis, lai pieslēdz elektrību, jo vajag ūdeni, bet /Pers.A/ atbildējis, lai iet pie dīķa un dzer. /Pers.A/ norāvis lieciniecei bikses, skrējis pakaļ un gribējis izvarot. Bez tam /Pers.A/ pienācis pie mašīnas un traucēja policistam rakstīt un no viņas pieņemt paskaidrojumu, negāja projām, kad viņam to prasīja un iespēra ar kāju pa automašīnu.

Pirmās instances tiesa spriedumā atzinusi, ka atbilstoši likuma „Par policiju" 12.panta 1. un 3.punktam, policijas darbinieka prasības bija skaidras un saprotamas – netraucēt pildīt dienesta pienākumus, proti, netraucēt apstākļu noskaidrošanu un paskaidrojumu pieņemšanu. Prasības var izteikt arī pieklājīgā formā, ne pavēles formā. /Pers.A/ vairāk kārtīgi aizrādīts netraucēt pildīt policijas darbiniekam dienesta pienākumus un būt korektam, ko /Pers.A/ ignorēja, uzvedās agresīvi, provokatīvi, lietojot necenzētus vārdus. Minētās darbības tika turpinātas arī mājas pagalmā pie policijas automašīnas, kur policijas darbinieks turpināja pieņemt paskaidrojumus no personas. /Pers.A/ ignorēja policijas darbinieka prasību netuvoties automašīnai tuvāk par 3 metriem, paiet malā un netraucēt veikt dienesta pienākumus.

No likuma „Par policiju" 3.panta otrās daļas izriet, ka indivīdam ir jāpilda policijas darbinieka likumiskās prasības laikā, kad viņš pilda dienesta pienākumus. Jebkurš policijas darbinieka rīkojums, ko viņš izdevis, pildot dienesta pienākumus, atzīstams par visiem saistošu un jau sākotnēji ir jāizpilda.

Policijas darbinieka prasības pret /Pers.A/ bija likumīgas, pamatotas atbilstoši apstākļiem un saprotamas. /Pers.A/ bija jāpilda policijas darbinieka prasības – jāpārtrauc jebkuras darbības, kuru pārtraukšanu pieprasa policijas darbinieks. Pārkāpēja rakstveida paskaidrojumi ir pretrunā ar lietā konstatētajiem apstākļiem. Paskaidrojumiem nav piešķirama ticamība, jo pārkāpējs tos sniedz, lai mīkstinātu savu vainu un attaisnotu savas darbības.

Pirmās instances tiesa, nosakot sodu, ir izvērtējusi pārkāpuma raksturu un vainas pakāpi, ņēmusi vērā , ka /Pers.A/ strādā algotu darbu un ir 2.grupas invalīds, agrāk nav bijis administratīvi sodīts, kā arī ņem vērā pārkāpēja attieksmi pret nodarījumu.

Par pirmās instances tiesas spriedumu apelācijas sūdzību iesniedzis /Pers.A/, lūdzot to atcelt pilnībā un administratīvā pārkāpuma lietu izbeigt.

Apelācijas sūdzībā norādīts, ka policijas darbinieks, ierodoties īpašumā /Nosaukums/, paziņoja, ka viņš strīdu par izlikšanu no telpām neatrisinās. Tas radījis izbrīnu, jo nav bijis saprotams, kāpēc viņš vispār ir ieradies. Bijis dusmīgs uz /Pers.D/ un viņas vīru, jo pēc strīda emocijas visiem bija sakāpinātas. Iebildis un policijas darbiniekam gribējis izteikt arī savas domas un redzējumu, kad dzirdējis, ka /Pers.D/ situāciju skaidroja neatbilstoši faktiskajai situācijai. Uz to policijas darbinieks izteicis piezīmi – esiet korekts, netraucējiet strādāt. Nebija domājis, ka mutvārdu paskaidrojumu sniegšana izpaužas kā policijas darba traucēšana. Sekojis policistam, kad tas devies uz dienesta automašīnu. Kad policijas darbinieks licis atkāpties, tad ar pēdas locītavas daļu (policista mašīna bija ļoti netīra, nav gribējis nosmērēties) aiztaisījis durvis un devies prom. Minēto apliecināja arī lieciniece Pers.D/. Nesaprot, kur tiesa konstatējusi, ka rīkojumam atkāpties, nav pakļāvies.

Lai izpildītu rīkojumu, tam ir jābūt skaidram un saprotamam. Neuzskata, ka policista dotie rīkojumi ir skaidri, saprotami un no tiem bija iespējams atvasināt personas uzvedības modeli, un rīcības vai bezdarbības formu.

Neizprot policijas darbinieka hiperjūtību un nespēju veikt pienākumus konflikta situācijā, jo uzskatījis, ka policijas darbinieki darbam konflikta situācijās ir apmācīti. Necenzētu vārdu lietošana ir atsevišķs administratīvais pārkāpums, ko nevar uzskatīt par nepakļaušanās pazīmi *(lietas 24.-25.lapa)*.

Pārbaudījusi lietas materiālus, izvērtējusi pārsūdzētā Sprieduma pamatojumu,tiesas kolēģija atzīst, ka spriedums atstājams negrozīts, bet /Pers.A/ iesniegtā apelācijas sūdzība noraidāma kā nepamatota.

Tiesas kolēģija konstatē, ka /Pers.A/ saukts pie administratīvās atbildības pēc Latvijas APK 175.panta par ļaunprātīgu nepakļaušanos policijas darbinieka likumīgajam rīkojumam vai prasībai, kad viņš izpilda sabiedriskās kārtības sargāšanas vai dienesta pienākumus. Par minētā pārkāpuma izdarīšanu uzliek naudas sodu līdz divsimt latiem vai piemēro administratīvo arestu uz laiku līdz piecpadsmit diennaktīm.

Latvijas APK 7.pants nosaka, ka nevienam nevar piemērot ietekmēšanas līdzekli par administratīvo pārkāpumu citādi kā uz

likuma pamata un likumā noteiktā kārtībā, un lietvedība par administratīvajiem pārkāpumiem veicama, stingri ievērojot likumību. Tiesas kolēģija secina, ka viens no būtiskiem nosacījumiem, kas nodrošina likumības ievērošanu, ir pietiekamu un likumā atļautu pierādījumu iegūšana.

Latvijas APK 243.pants paredz, ka pierādījumi administratīvā pārkāpuma lietā ir jebkuras Latvijas APK paredzētajā kārtībā iegūtas un noteiktā procesuālajā formā nostiprinātas ziņas par faktiem, kurus administratīvā pārkāpuma lietvedībā iesaistītās personas savas kompetences ietvaros izmanto, lai pierādītu administratīvā pārkāpuma esamību vai neesamību un noskaidrotu citus apstākļus, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā. Kā pierādījumus var izmantot tikai ticamas, attiecināmas un pieļaujamas ziņas par faktiem, iegūtie fakti vai ziņas jāvērtē kopumā un savstarpējā sakarībā.

Tiesas kolēģija secina, ka viens no būtiskiem nosacījumiem, kas nodrošina likumības ievērošanu, ir pietiekamu un likumā atļautu pierādījumu iegūšana. Tikai uz likumā noteiktajā kārtībā iegūtiem pierādījumiem ir pamats izdarīt secinājumu par prettiesiskas un administratīvi sodāmas rīcības esamību tās personas darbībās, par kuras saukšanu pie administratīvās atbildības tiek lemts.

Novērtējusi pierādījumus izskatāmajā lietā, tiesas kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesas sprieduma atcelšanai nav iemesla, jo /Pers.A/ vaina Latvijas APK 175.pantā paredzētā pārkāpuma izdarīšanā ir pierādīta ar tiem pierādījumiem, kurus pirmās instances tiesa rūpīgi analizējusi savā nolēmumā un apelācijas instances tiesa tiem pievienojas, atzīstot, ka atbilstoši Latvijas APK 289.^{13}panta trešajai daļai un 289.^{22}panta pirmajai daļai to atkārtota izvērtēšana nav lietderīga.

Latvijas APK 243.panta ceturtajā daļā noteikts, ja vien netiek pierādīts pretējais, bez papildu procesuālo darbību veikšanas par pierādījumu uzskatāmas ziņas par faktiem, kuras administratīvā pārkāpuma konstatēšanas brīdī administratīvā pārkāpuma protokolā norādījusi amatpersona un saskaņā ar judikatūru policijas amatpersonu sastādītiem dokumentiem ir *a priori* ticamība. Lai apšaubītu administratīvā pārkāpuma protokolā norādītos pārkāpumus un objektivitāti, pierādījumi jāiesniedz tam, kurš to apstrīd, t.i., sūdzības iesniedzējam, kā tas izriet no minētās likuma normas. Ne pirmās instances, ne apelācijas tiesai /Pers.A/ nav iesniedzis pierādījumus saviem apgalvojumiem.

Apstāklis, ka apelācijas sūdzības iesniedzējam ir atšķirīgs viedoklis un izpratne par notikušā apstākļiem, nav pamats atzīt, ka pirmās instances tiesa tiesību normas vai lietā savāktos pierādījumus būtu piemērojusi nepareizi vai arī pierādījumus izvērtējusi nepamatoti.

Arī apelācijas instances tiesa uzskata, ka policijas darbinieks, /Pers.A/ bija devis skaidru rīkojumu ar savu rīcību un darbībām netraucēt dienesta pienākumu pildīšanu. /Pers.A/ ar savu rīcību un izturēšanos traucēja policijas darbiniekam notikušā apstākļu noskaidrošanu un paskaidrojumu pieņemšanu no /Pers.D/.

Bez tam no /Pers.A/ paskaidrojumiem un apelācijas sūdzības tiesai izriet, ka /Pers.A/ policijas dienesta automašīnas durvis ir aiztaisījis ar kāju. /Pers.A/ uzskata, ka šāda rīcība ir pieņemama, jo nav vēlējies nosmērēties pret netīro mašīnu. Tiesas kolēģijas ieskatā civilizētā un inteliģentā sabiedrībā šāda uzvedība netiek uzskatīta par pieņemamu un korektu. Bez tam no lietas materiāliem neizriet, ka policijas darbinieks būtu licis /Pers.A/ aiztaisīt transportlīdzekļa durvis. Tika dots rīkojums atkāpties no transportlīdzekļa trīs metrus un netraucēt pildīt dienesta pienākumus. No /Pers.A/ paskaidrotā secināma vēlme attaisnot savu uzvedību un rīcību, lai izvairītos no eventuālās administratīvās atbildības. Kā arī pārkāpuma lietas ietvaros nav jāizvērtē policijas darbinieka jūtība uz /Pers.A/ izteikumiem un rīcību, bet gan jānoskaidro, /Pers.A/ vaina administratīvā pārkāpuma izdarīšanā.

Tiesas kolēģija nekonstatē procesuālus pārkāpumus Kuldīgas rajona tiesas rīcībā, tā atbilstoši Latvijas APK 243.pantam, pareizi novērtējusi pierādījumus administratīvā pārkāpuma lietā, un saskaņā ar Latvijas APK 289.^{13}panta trešo daļu apelācijas instances tiesai nav pamata lietā jau konstatēto apstākļu pārvērtēšanai, jo apgabaltiesa pievienojas pirmās instances tiesas Spriedumā norādītajiem atzinumiem.

Ņemot vērā augstāk minēto, tiesas kolēģija atzīst, ka pārsūdzētais Spriedums ir atstājams negrozīts, bet apelācijas sūdzība noraidāma.

Pamatojoties uz Latvijas APK 289.^{22}panta, 289.^{12}panta otrās daļas 1.punktu, tiesas kolēģija

nosprieda:

Kuldīgas rajona tiesas 2013.gada 7.novembra spriedumu **atstāt negrozītu,** /Pers.A/ **apelācijas sūdzību noraidīt.**

Spriedums nav pārsūdzams.

Motivēts spriedums sastādīts un pieejams **no 2014.gada 24.janvāra.**

Tiesnese referente: V.Vaiteika

Tiesneši: I.Rozīte

S.Mertena